

06 יוני 2018
כ"ג סיון תשע"ח

- מבלי לפגוע בזכויות -
בדוא"ל: irac@irac.org
טלפון: 02-6256269

לכבוד
מר אורי נרוב, עו"ד
המרכז הרפורמי לדת ומדינה

שלום רב,

הנדון: פנייתכם בעניין מרשתכם, הגב' [REDACTED]
סימוכין: (I) מכתבכם מיום 25.04.2018

בשם רכבת ישראל בע"מ (להלן: "הרכבת") הריני להשיב למכתבך שבסימוכין כדלהלן:

1. בפתח הדברים ייאמר כי הרכבת הינה חברת ממשלתית המפעילה מערך נוסעים ציבורי הנגיש לכלל ציבור הנוסעים (ללא כל הבדל בשל דת, מוצא, מין, עדה או מגדר), המגנה בתוקף של כל תופעה של הפליה ו/או פגיעה בנוסעי הרכבת, בין אם בתחנות הרכבת ובין אם ברכבות עצמן.
2. יודגש ויובהר כי הן הרכבת והן קבלני השירות בתחום השמירה והמאבטחים המועסקים על ידי קבלני השירות המוצבים בתחנות הרכבת וברכבות, פועלים מדי יום ביומו בהתאם לדין, בכלל זה, חוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005 (להלן: "חוק סמכויות"), חוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק הסדרת הבטחון") וחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000 (להלן: "חוק איסור הפליה"), כפי שנהגו במקרה המתואר במכתבכם.
3. יצוין כי פנייה דומה בנוגע למקרה המתואר במכתבכם הובאה להתייחסות הרכבת עוד קודם לפנייתכם, ובעקבות הפנייה הנ"ל נערכה בדיקה של אנשי אגף ביטחון ברכבת אל מול המאבטחים אשר היו המעורבים באירוע (להלן: "הבדיקה"), וממצאי הבדיקה פורטו בהרחבה במענה שנשלח על ידי נציגי הרכבת ללשכת השר התחבורה במהלך חודש אפריל 2018.
4. נשוב ונדגיש בהקשר זה, כפי שפורט בהרחבה במענה שנשלח ללשכת השר, כי הרכבת דוחה מכל וכל את ההאשמות המובאות במכתבכם שבסימוכין אודות התנהגות מפלה לכאורה כלפי מרשתכם, הנוסעת, הגב' [REDACTED] הנושאת ת.ז. מס' [REDACTED] (להלן: "הנוסעת").
5. כפי שיתואר להלן, בהתאם לבדיקת הרכבת עולה כי במקרה המתואר במכתבכם, הנוסעת סירבה להציג תעודה מזהה, כפי שנתבקשה על ידי המאבטחת שהוצבה בתחנה, וכפי שמתבקשים בכל יום אלפי נוסעים ברכבת, מכל דת, מוצא, עדה או מגזר, וביכרה להסתיר את תעודתה המזהה עד לבוא השוטרים לתחנה מסיבות שאינן ברורות, ולהתנהל באופן מזלזל, מבזה ופוגעני כלפי מאבטחי התחנה אשר רק ביקשו לבצע את עבודתם נאמנה, ופעלו במקרה זה בהתאם לנדרש ולדין.
6. להלן יובא תיאור מצב הדברים כהווייתו בכל הקשור למקרה המתואר במכתבכם שבסימוכין, אשר שונה בתכלית מהתיאור השגוי והמגמתי שהובא במכתבכם:
 - 6.1 ביום 01.04.2018 בסביבות השעה 15:17 הגיעה הנוסעת לתחנת הרכבת באר-שבע מרכז (להלן: "תחנת הרכבת" / "התחנה"). יודגש, כי בעת המקרה המתואר (חוה"מ פסח) היה סגר בשטחי יו"ש ולכן, לאור האמור, ובשים לב למצב הבטחוני הרעוע באותה העת, נבדקו תעודות הזהות של הנוסעים ברכבת באופן קפדני יותר מהרגיל, בעת כניסתם לתחנה.
 - 6.2 המאבטחת אשר עמדה בכניסה לתחנת הרכבת, פנתה אל הנוסעת באדיבות ושאלה האם היא מתכוונת לנסוע ברכבת. הנוסעת השיבה בחיוב והתבקשה להציג תעודת זהות. בתגובה, טענה הנוסעת, בהרמת קול, כי אין למאבטחת סמכות לבקש תעודת זהות.
 - 6.3 שוטר מג"ב, אשר עמד בצד, שמע את חילופי הדברים בעת המקרה, התערב ופנה אל הנוסעת ואמר לה שע"פ החוק עליה לשאת בכל עת תעודה מזהה עליה וגיבה את דרישת המאבטחת.

- 6.4 המאבטחת הסבירה לנוסעת שללא הצגת תעודה מזהה, היא לא תוכל להיכנס לתחנת הרכבת. בנוסף, המאבטחת ציינה כי הנוסעת רשאית להציג כל תעודה רשמית אחרת כדי לאמת את זהותה. בתגובה ענתה הנוסעת כך: "אני לא מציגה כלום, מדינת מפלים (-גידופים -), מה תעשו?".
- 6.5 המאבטחת הזדהתה באמצעות תעודת מאבטח רשמית והסבירה לנוסעת שיש לה סמכות למנוע את כניסתה לתחנה ואף לעכבה בהתאם לדין. משסירבה הנוסעת להציג תעודה מזהה והמשיכה בצעקותיה, הודיעה המאבטחת לנוסעת שהיא מעוכבת עד להגעת משטרה וביקשה ממנה להיבדק (באמצעות מעבר בשער מגנומטר ובדיקת כבודה). מאבטח נוסף אשר הוצב בתחנה, הסביר גם הוא לנוסעת שללא הזדהות, היא לא תוכל להיכנס לתחנה.
- 6.6 המאבטחות ביקשה מן המאבטח הנוסף שהנוסעת תעבור בידוק כאמור ותמתין מחוץ לתחנה עד להגעת משטרה.
- 6.7 הנוסעת עברה את הבידוק (בדיקת מגנומטר + בדיקת כבודה), אך לאחר שעברה את הבידוק הביטחוני (שכל נוסע ברכבת עובר כתנאי לכניסתו לתחנת הרכבת ושיתכילתו לשלול אחזקת אמל"ח), סירבה לצאת מן התחנה (כל זאת, כאשר עודנה מסרבת להזדהות).
- 6.8 המאבטח בכניסה קרא למאבטחת להגיע אליו כדי להוציא את הנוסעת מעבר לדלת הכניסה לתחנה (יוער, כי המאבטח לא הוציא את הנוסעת בעצמו כדי להימנע מפגיעה בכבודה של הנוסעת).
- 6.9 משסירבה הנוסעת לצאת בעצמה מהתחנה, חרף בקשות חוזרות ונשנות מצד המאבטחת ורמ"שית שיקוף ששהתה באותה העת בתחנה, ובליית ברירה אחרת ולאחר מתן התראה נוספת (גם על ידי האחראית על השיקוף במקום), הוציאה המאבטחת (בלבד) את הנוסעת מן התחנה והובילה אותה הצידה, לעבר עמדה הסמוכה לעמדת הכניסה, תוך כדי שהנוסעת צועקת ומגדפת בקולניות את המאבטחת ואף מאיימת עליה.
- 6.10 בתגובה, הנוסעת הרימה ידה לעבר המאבטחת על מנה לתקוף אותה והחלה לקלל את המאבטחת במילים שלא ראוי לעלות על הכתב (קללות קשות מאוד). המאבטחת ניסתה להרגיע את הרוחות ולהרגיע את הנוסעת, אולם האחרונה המשיכה בקללותיה ובהתנהגותה התוקפנית. כמו כן, המאבטחת ביקשה מנוסעת שתתלווה אליה הצדה כדי לא להפריע לנוסעים אחרים המבקשים להיכנס לתחנה, וזו סירבה וענתה "אעמוד איפה שאני רוצה".
- 6.11 כשהנוסעת הבחינה שרכב המשטרה מגיע לכיוון התחנה, לפתע הוציאה מתיקה דרכון, באופן שניכר ממנו בבירור כי היה ידוע לנוסעת כל העת שהדרכון נמצא בתיק (ידה נשלחה הישר לתוך תיקה ללא חיפוש ושלפה במהירות את הדרכון). המאבטחת הודיעה לנוסעת שאת התעודה (הדרכון) עליה להציג לשוטרים שהגיעו.
- 6.12 המאבטחת שאלה את הנוסעת מדוע מלכתחילה לא הציגה את התעודה המזהה כדי להימנע מכל התקרית וזו ענתה לה "מדינת מפלים, מדינת (קללה)".
- 6.13 לאחר בוא השוטרים (שוטר + שוטרת), הסתיים טיפולם של המאבטחים בתחנה בעניינה של הנוסעת, והשוטרים באו עם הנוסעת בדברים. לפי דיווח שנמסר מהמאבטחת (ששהתה קרבת השוטרים), הנוסעת המשיכה וצעקה על השוטרת שהגיעה למקום, וזאת במטרה להסלים את המצב. עוד נמסר מהמאבטחת כי השוטרת אמרה לנוסעת שהתנהגותה היא הפרת הסדר הציבורי. לפי עדות המאבטחים ששהו בתחנה באותה העת, עולה כי השוטר שישב בניידת אף קרא לעבר הנוסעת: "זאת כבר פעם שלישית שאת עושה בעיות מול הרכבת, היום את לא נכנסת". בנוסף, נמסר כי השוטרת הציעה לנוסעת לנסוע בתחבורה חלופית.
- 6.14 יוער, כי לפי הבדיקה שערכו אנשי אגף ביטחון ברכבת ושיתוצאותיה נמסרו לעיון הח"מ, עולה כי לאחר בוא השוטרים, הנוסעת לא באה בדברים עם המאבטחים, וביקשה מהם להכנס לתחנה. ראוי לציין בהקשר זה, כי לו הייתה מבקשת מהמאבטחים להכנס לתחנה, לאחר בדיקת זהותה על ידי השוטרים, לא הייתה נמנעת כניסתה.
7. הנה כי כן, בניגוד לטענותיכם במכתבכם שבסימוכין בדבר הפליה פסולה, ברי כי במקרה המתואר במכתבכם, המאבטחים מטעם קבלן השירות שהוצבו בתחנה, פעלו במקצועיות ובנחישות לשם שמירה על בטחון ציבור הנוסעים, והכל בהתאם לחוק הסמכויות, חוק הסדרת הבטחון וחוק איסור הפליה.
8. ודוק. כפי שפורט לעיל בהרחבה, המאבטחים דרשו מהנוסעת בעת כניסתה לתחנה כי תציג לפנייהם תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המעידה על זהותה והוציאו את הנוסעת מהתחנה בשל סירובה לדרישת

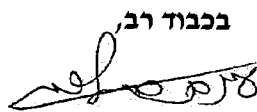
ההזדהות, וכן עיכבו את הנוסעת עד לבוא השוטרים בשל חשש ממשי לבטחונם ולבטחון הנוסעים לאור גילויי התוקפנות והאלימות מצדה של הנוסעת, והכל בהתאם לסמכותם על פי הדין, בכלל זה, חוק הסמכויות ולחוק הסדרת הבטחון.

9. למעלה מן הצורך יצוין בהקשר זה, כי לו הנוסעת הייתה נעתרת לבקשתה של המאבטחת בתחנה ומציגה את תעודתה המזהה במועד שבו נדרשה לכך, בעת כניסתה לתחנה, תעודה אשר כאמור הייתה ברשותה בעת המקרה המתואר, וכן הייתה נמנעת מסירובה להציג את התעודה המזהה, לא היינו נדרשים כלל למקרה זה, וצוות האבטחה של הרכבת יכול היה להמשיך בעבודתו כנדרש. על כן, אין לנוסעת אלא להלין על עצמה.

10. לא למותר לציין, כי בשונה מהמאבטחים בתחנה אשר נהגו כלפי הנוסעת באדיבות, תוך הקפדה מרבית על שמירת כבודה וזכויותיה, הנוסעת התנהלה בצורה פוגענית, תוקפנית, אלימה ומבזה כלפי המאבטחים בתחנה, היא אף פגעה בסדר הציבורי וכן פגעה בעבודתם השוטפת של המאבטחים בתחנה ובזכות הגישה לתחנה של יתר נוסעי התחנה.

11. נוכח האמור לעיל, הריני לדחות מכל וכל את טענותיכם במכתבכם שבסימוכין, בכלל זה דרישתכם לפיצוי.

12. למען הסר ספק, יובהר, כי אין באמור לעיל כדי להוות ויתור על כל זכות, טענה או תביעה או סעד של הרכבת או כדי להוות ויתור או הודאה בטענה כלשהי מטענות מרשתכם.

בכבוד רב,

עינת חיי ליבני, עו"ד
ע. יועמ"ש
הלשכה המשפטית
רכבת ישראל בע"מ

העתק:

- מר שחר איילון, מנכ"ל רכבת ישראל בע"מ.
- עו"ד הילה שמיר, היועצת המשפטית, רכבת ישראל.
- מר ליאור אלי, סמנכ"ל בטיחות בטחון ואיכות הסביבה, רכבת ישראל בע"מ.
- מר יהודה שקד, מנהל אגף ביטחון, רכבת ישראל בע"מ.
- עו"ד מלי סיטון, היועצת המשפטית, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים.
- עו"ד סתר ביסוור-רז, היחידה הממשלתית לתיאום המאבק בגזענות, משרד המשפטים.
- אלי הרשקוביץ, ע. רמ"ט שר התחבורה.
- קצין בירור ותלונות הציבור, מטה מחוז דרום, משטרת ישראל.
- עו"ד סנא אבן ברי, האגודה לזכויות האזרח בישראל.